

Številka: 35432-216/2022-2550-14

Datum: 28. 1. 2025

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo izdaja na podlagi drugega odstavka 120. člena v povezavi z dvanajstim odstavkom 119. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23-ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE in 23/24), v upravni zadevi spremembe okoljevarstvenega dovoljenja zaradi preverjanja skladnosti naprave z Zaključki o BAT, na zahtevo upravljavca PERUTNINA PTUJ d.o.o., Potrčeva cesta 10, 2250 Ptuj, ki ga zastopata direktorja Enver Šišić in Yevheniy Dranov, naslednjo

ODLOČBO

I.

Okoljevarstveno dovoljenje št. 35407-124/2006-5 z dne 7. 4. 2009, spremenjeno z odločbama št. 35406-35/2012-2 z dne 23. 1. 2013 in št. 35406-62/2020-2 z dne 16. 11. 2020 (v nadaljevanju: okoljevarstveno dovoljenje) izdano upravljavcu PERUTNINA PTUJ d.o.o., Potrčeva cesta 10, 2250 Ptuj (v nadaljevanju: upravljavec) za obratovanje naprave za intenzivno rejo perutnine Farma Sela z zmogljivostjo 126.500 mest (v nadaljevanju: naprava), ki se nahaja na zemljiščih v k.o. 422 Sela parc. št. 654, 655/2, 656, 657, 659, 665, 675, 677/3, 685/2, 717, 724/1 in 757/2, se spremeni tako, kot izhaja iz nadaljevanja izreka te odločbe:

1. Točka 1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja se spremeni tako, da se glasi:

1. Obseg dovoljenja

Upravljavcu PERUTNINA PTUJ d.o.o., Potrčeva cesta 10, 2250 Ptuj (v nadaljevanju: upravljavec) se izda okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje naprave Farma Sela (A1), v kateri se izvaja dejavnost intenzivne reje perutnine (plemenska jata oziroma plemenske živali) s proizvodno zmogljivostjo 126.500 mest – na naslovu Sela 41, 2288 Hajdina, na zemljiščih v k.o. 422 Sela parc. št. 654, 655/2, 656, 657, 659, 665, 675, 677/3, 685/2, 717, 724/1 in 757/2.

Napravo A1 in druge z njo neposredno tehnično povezane dejavnosti sestavljajo naslednje nepremične tehnološke enote:

1. 24 hlevov N1-N24 s silosi (Sil1 – Sil24),
2. transformatorska postaja N25,
3. steljnik 1 N27,
4. steljnik 2 N28,
5. diesel elektro agregat N29,
6. cisterna za diesel N30,
7. cisterna za petrolej N31,

8. sortirnica jajc N32,
9. upravna stavba,
10. garderoba,
11. greznica N33,
12. zbirne jame za odpadno pralno vodo (Rez1 - Rez15).

2. Točka 2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja se spremeni tako, da se glasi:

2.1. Ukrepi za preprečevanje onesnaževanja in zmanjševanja emisij iz naprave

2.1.1. Upravljavec mora zagotavljati zmanjšanje nastanka emisije prahu iz posameznih bivalnih objektov za živali (hlevov) z:

- uporabo grobega materiala za nastilj (kot npr. lesni oblanci),
- ročnim nanosom svežega nastilja pred in po potrebi med vselitvijo,
- uporabo krmilnikov,
- uporabo peletirane in drobljene krme,
- uporabo skladišč za suho krmo (silosi), ki se polnijo s pomočjo komprimiranega zraka,
- uporabo avtomatskega prezračevalnega sistema z majhno hitrostjo zraka v hlevih in
- uporabo hlajenja zraka z vlaženjem.

2.1.2. Upravljavec mora zagotavljati izvajanje naslednjih ukrepov za preprečevanje in zmanjševanje emisije vonjav:

- uporabiti sistem nastanitve, kjer so živali in površine suhe in čiste, pri čemer se krma ne sme raztresati in voda se ne sme razlivati,
- zagotavljati prezračevanje hleva tako, da se znižuje temperaturo v hlevih in posledično zaskorjanje površine gnoja,
- zagotavljati, da je nastilj stalno suh in pod aerobnimi pogoji,
- optimirati pogoje izpustov izstopnega zraka iz hlevov z namestitvijo zaščitnih mrež na izstopne odprtine, ki so na nižje ležečih delih sten, da se izstopni zrak preusmeri k tlom, razpršitev izstopnega zraka na strani bivalnih objektov, ki so obrnjena stran od občutljivih sprejemnikov in učinkovita postavitev zunanjih ovir za ustvarjanje turbulence v izhodnem toku zraka kot so gozdne površine.

2.1.3. Upravljavec mora za zmanjšanje emisije amonijaka v zrak iz posameznih bivalnih objektov za živali (hlevov) zagotavljati, da izvaja rejo plemenskih živali z uporabo nebaterijske talne reje na globokem nastilju z jamo za gnoj s prisilnim prezračevanjem in napajalnim sistemom brez iztekanja.

2.1.4. Upravljavec mora spremljati suho snov (SS) v gnoju tekom posameznega turnusa, upoštevajoč, da se:

- odvzame reprezentativen vzorec gnoja iz vsakega hleva;
- odvzame 1/3 vzorca na nastilju (brskališč) in 2/3 vzorca izpod jame za gnoj;
- vzorec v zaprti posodi še isti dan odpošlje v analizo SS v ustrezen laboratorij;
- pri izračunu SS upošteva: povprečna SS = $\frac{1}{3} \times (\text{SS gnoja z nastilja} - \text{brskališč}) + \frac{2}{3} \times (\text{SS gnoja iz jame za gnoj})$.

Izračunano povprečje SS se priloži k evidenci spremljanja parametrov iz točke 7.9 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, vključno s poročilom o preskušanju iz laboratorija.

2.1.5. Upravljavec lahko kot gorivo v nepremičnem motorju z notranjim izgorevanjem – diesel elektro agregatu uporablja le plinsko olje D2.

2.1.6. Nepremični motor z notranjim izgorevanjem – diesel elektro agregat lahko obratuje samo za pogon rezervnega ali zasilnega napajanja elektrike, pri čemer njegov obratovalni čas ne sme presegati 300 ur letno.

2.2. Zahteve za obratovalni monitoring emisij snovi v zrak

2.2.1. Upravljavcu ni treba zagotoviti izvajanja obratovalnega monitoringa emisij snovi v zrak iz nepremičnega motorja z notranjim izgorevanjem – diesel elektro agregat.

3. Točka 3.1.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja se spremeni tako, da se glasi:

3.1.1. Upravljavec mora odpadne vode, ki nastanejo pri pranju hlevov (v nadaljevanju: pralne vode), zbirati v vodotesnih zbirnih jamah tako, da ne pride do izlivanja, izpiranja ali odtekanja v okolje, in jih kot odpadke oddati na bioplinarno.

4. Za točko 3.1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se dodajo točke 3.1.1.a, 3.1.1.b, 3.1.1.c in 3.1.1.d, ki se glasijo:

3.1.1. a. Upravljavec mora hleve suho mehansko očistiti in oprati z visokotlačnimi čistilci tako, da nastane čim manj odpadne pralne vode.

3.1.1. b. Upravljavec mora odpadne pralne vode zbirati ločeno od padavinske odpadne vode, ki se odvaja s streh hlevov ter povoznih površin.

3.1.1.c. Dvoriščna območja ter transportne poti morajo biti asfaltirane, pri čemer mora upravljavec zagotavljati suho čiščenje (brez odpadnih vod).

3.1.1.d. Upravljavec mora zagotoviti odvajanje padavinske odpadne vode z asfaltiranih manipulativnih in transportnih površin preko lovilnika olj, ki je skladen s standardom SIST EN 858.

5. Za točko 4.1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se doda nova točka 4.1.2.a, ki se glasi:

4.1.2.a Upravljavec mora poleg ukrepov iz točke 4.1.2 izreka tega dovoljenja uporabljati naslednje kombinacije tehnik za preprečevanje ali zmanjšanje emisij hrupa:

- zagotovitev ustrezne razdalje med napravo in občutljivimi sprejemniki,
- postavitve opreme čim dlje od občutljivih sprejemnikov,
- uporabo čim krajših cevi za dovod krme,
- postavitve posod in silosov za krmo tako, da se čim bolj zmanjša premikanje vozil po kmetiji,
- zapiranje vrat in večjih odprtih stavbe, zlasti med hranjenjem,
- upravljanje opreme s strani izkušenega osebja,
- izogibanje hrupnim dejavnostim ponoči in med vikendi,
- upoštevanje določb za nadzor nad hrupom med vzdrževalnimi dejavnostmi,
- uporaba transportnih trakov in polžnih transporterjev, polnih krme,
- uporaba tihe opreme, kot so visoko učinkoviti ventilatorji, kadar naravno prezračevanje ni mogoče ali zadostno,
- uporaba opreme za obvladovanje hrupa, ki vključuje opremo za zmanjševanje hrupa, izolacijo vibracij in izvedbo zvočne izolacije stavb.

6. Točka 6 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se v celoti spremeni tako, da se glasi:

6. Zahteve za ravnanje z gnojem in pralnimi vodami

6.1. Upravljavec mora gnoj in odpadne pralne vode kot odpadke oddati upravljavcu bioplinarne.

7. Točka 7 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se spremeni tako, da se glasi:

7. Drugi ukrepi v zvezi z obratovanjem naprave

7.1. Upravljavec mora pri obratovanju naprave iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja izvajati in upoštevati sistem ravnanja z okoljem, ki vključuje naslednje elemente:

1. zavezanost vodstva, vključno z najvišjim vodstvom;
2. opredelitev okoljske politike, ki vključuje stalno izboljševanje okoljskih značilnosti obrata, ki jo zagotavlja vodstvo;
3. načrtovanje in pripravo potrebnih postopkov in ciljev v povezavi s finančnim načrtovanjem in naložbami;
4. izvajanje postopkov, pri katerih je posebna pozornost namenjena:
 - (a) strukturi in odgovornosti;
 - (b) usposabljanju, ozaveščanju in usposobljenosti;
 - (c) komunikaciji;
 - (d) vključevanju zaposlenih;
 - (e) dokumentaciji;
 - (f) učinkovitemu obvladovanju procesov;
 - (g) programom vzdrževanja;
 - (h) pripravljenosti in ukrepanju v nujnih primerih;
 - (i) ohranjanju skladnosti z okoljsko zakonodajo;
5. preverjanje učinkovitosti in izvajanje popravilnih ukrepov, pri čemer je posebna pozornost namenjena:
 - (a) monitoringu in merjenju;
 - (b) popravilnim in preventivnim ukrepom;
 - (c) vodenju evidenc;
 - (d) neodvisnim (kjer je izvedljivo) notranjim ali zunanjim presojam, da se ugotovi, ali je sistem ravnanja z okoljem skladen z načrtovano ureditvijo ter ali se ustrezno izvaja in vzdržuje;
6. pregled sistema ravnanja z okoljem ter njegove stalne ustreznosti, primernosti in učinkovitosti, ki ga izvaja najvišje vodstvo;
7. spremljanje razvoja čistejših tehnologij;
8. upoštevanje okoljskih vplivov morebitne razgradnje naprave v fazi načrtovanja nove naprave in v njeni celotni obratovalni dobi;
9. redno uporabo sektorskih primerjalnih analiz (npr. sektorski referenčni dokument EMAS).

7.2. Upravljavec mora za preprečevanje ali zmanjševanje okoljskega vpliva in izboljšanje splošnih značilnosti zagotavljati:

- ustrezno lokacijo naprave in razporeditev dejavnosti v prostoru,
- izobraževanje in usposabljanje osebja,
- pripravo načrta za izredne razmere za obravnavanje nepričakovanih emisij in dogodkov, kot je onesnaženje vodnih teles,
- redne preglede, popravila in vzdrževanje konstrukcij in opreme,
- začasno skladiščenje poginulih živali tako, da se preprečijo ali zmanjšajo emisije.

7.3. Upravljavec mora za zmanjšanje skupnega izločenega dušika in posledično emisij amonijaka ob hkratnem upoštevanju prehranskih potreb živali zagotavljati predpisane

sestave prehrane in prehranske strategije, ki vključuje naslednjo kombinacijo:

- zmanjšanje vsebnosti surovih beljakovin z uporabo prehrane z uravnoteženo vsebnostjo dušika na podlagi energijskih potreb in prebavljivih aminokislin;
- večfazno krmljenje s predpisano sestavo prehrane, ki je prilagojena posebnim zahtevam proizvodnega obdobja;
- dodajanje nadzorovanih količin esencialnih aminokislin v prehrano z majhno vsebnostjo surovih beljakovin;
- uporaba odobrenih krmnih dodatkov, s katerimi se zmanjšuje skupni izločeni dušik.

7.4. Upravljaivec mora za zmanjšanje skupnega izločenega fosforja ob hkratnem upoštevanju prehranskih potreb živali zagotavljati predpisane sestave prehrane in prehranske strategije, ki vključuje naslednjo kombinacijo:

- večfazno krmljenje s predpisano sestavo prehrane, ki je prilagojena posebnim zahtevam proizvodnega obdobja;
- uporabo odobrenih krmnih dodatkov, s katerimi se zmanjšuje skupni izločeni fosfor (npr. fitaza);
- uporabo hitro prebavljivih anorganskih fosfatov za delno nadomestitev običajnih virov fosforja v krmi.

7.5. Upravljaivec mora za učinkovito uporabo vode zagotavljati sledečo kombinacijo tehnik:

- evidentiranje porabe vode;
- odkrivanje in odprava morebitnega puščanja vode;
- uporaba visokotlačnih čistilnih aparatov za čiščenje bivalnih prostorov živali in opreme;
- izbiro in uporabo ustrezne opreme (npr. nastavkov za sesanje, skodelic za napajanje, korit za vodo) za posamezne kategorije živali ob stalnem zagotavljanju vode (pitje po želji);
- redno preverjanje in (po potrebi) prilagajanje nastavitev opreme za pitno vodo.

7.6. Upravljaivec mora za učinkovito rabo energije v napravi iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja zagotavljati sledečo kombinacijo tehnik:

- visoko učinkoviti ogrevalni/hladilni in prezračevalni sistemi,
- optimizacija ogrevalnih/hladilnih in prezračevalnih sistemov ter upravljanja,
- izolacija sten in stropov hlevov,
- uporaba energijsko učinkovite razsvetljave.

7.7. Upravljaivec mora za zmanjšanje emisij amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa reje perutnine zagotoviti oceno zmanjšanja emisij amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa z uporabo najboljših razpoložljivih tehnik, ki se uporabljajo v napravi iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

7.8. Upravljaivec mora zagotoviti vodenje evidence naslednjih parametrov procesa vsaj enkrat na leto:

- porabo vode;
- porabo električne energije;
- porabo goriva;
- število prejetih in oddanih živali, pri čemer se upoštevajo tudi pogini,
- porabo krme,
- proizvodnjo gnoja.

7.9. Upravljaivec mora oceno zmanjšanja emisij amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa z uporabo najboljših razpoložljivih tehnik, ki se uporabljajo v napravi iz točke 1 izreka tega dovoljenja, iz točke 7.7. izreka tega dovoljenja in evidenco spremljanja parametrov iz točke

7.8 ter izračunano povprečje suhe snovi iz točke 2.1.4 izreka tega dovoljenja, vključno s poročilom o preskušanju iz laboratorija, poslati Agenciji Republike Slovenije za okolje v pisni obliki enkrat letno, najkasneje do 31. marca.

8. Točka 9.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se črta.

9. Točka 9.3 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se črta.

10. V celotni točki 10 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se besedni zvezi »Agencijo RS za okolje« in »Agenciji RS za okolje« nadomestita z besedno zvezo »ministrstvo« oz. »na ministrstvo«.

II.

Preostalo besedilo izreka okoljevarstvenega dovoljenja ostane nespremenjeno.

III.

V tem postopku stroški niso nastali.

Obrazložitev

I.

Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za okolje je dne 5. 12. 2022 s strani upravljavca PERUTNINA PTUJ d.o.o., Potrčeva cesta 10, 2250 Ptuj (v nadaljevanju: upravljavec), prejelo vlogo za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja št. 35407-124/2006-5 z dne 7. 4. 2009, spremenjeno z odločbama št. 35406-35/2012-2 z dne 23. 1. 2013 in št. 35406-62/2020-2 z dne 16. 11. 2020 (v nadaljevanju: okoljevarstveno dovoljenje) zaradi uskladitve naprave z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, ki so opisane v Izvedbenem sklepu komisije (EU) 2017/302 z dne 15. februarja 2017 o določitvi zaključkov o najboljših razpoložljivih tehnikah (BAT) v skladu z Direktivo 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta za intenzivno rejo perutnine ali prašičev (Uradni list EU, L 43/231). Vloga je bila dopolnjena dne 4. 10. 2023, 20. 12. 2023, 26. 1. 2024, 11. 7. 2024, 12. 8. 2024 in 19. 8. 2024.

V skladu z Zakonom o spremembah Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 163/22), ki je na novo določil ministrstva, ki sestavljajo Vlado Republike Slovenije, je bilo na podlagi drugega odstavka 22. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb) za ta postopek pristojno Ministrstvo za naravne vire in prostor. Na podlagi Sklepa o datumu prenosa nedokončanih postopkov (Uradni list RS, št. 32/23) je za vodenje in odločanje v tem postopku od 1. 4. 2023 dalje pristojno Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo (v nadaljevanju: ministrstvo).

Upravljavec je vlogo podal na podlagi četrtega odstavka 277. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE in 23/24, v nadaljevanju: ZVO-2), ki določa, da mora upravljavec naprave, ki povzroča industrijske emisije, za katero so zaključki o BAT, ki se nanašajo na njeno dejavnost, že izšli in je že poteklo obdobje iz prvega odstavka 120. člena ZVO-2, ministrstvo pa do uveljavitve ZVO-2 še ni začelo postopka preverjanja

usklajenosti naprave z zaključki o BAT, najkasneje v štirih mesecih po uveljavitvi ZVO-2 vložiti vlogo za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja, ki je namenjena prilagoditvi zaključkom o BAT. Ministrstvo glede uskladitve okoljevarstvenega dovoljenja z zaključki o BAT smiselno uporablja določbe 120. člena ZVO-2.

Upravljavec je vlogo podal tudi na podlagi 3. točke četrtega odstavka 119. člena ZVO-2 zaradi sprememb v okoljevarstvenem dovoljenju, ki niso posledica sprememb v obratovanju naprave, in sicer se spremembe nanašajo na spremenjeno poimenovanje tehnoloških enot naprave; na zahteve v zvezi z gorivom in obratovalnim časom za diesel elektro agregat (N29) ter na zahteve za ravnanje z gnojem in pralnimi vodami.

Vloga je bila podana v obliki Obrazca IED vloge, kateremu je bila priložena naslednja dokumentacija:

- pooblastili za zastopanje z dne 29. 11. 2021,
- dokument »Prikaz skladnosti naprave z Zaključki o BAT za intenzivno rejo perutnine ali prašičev, Farma Sela, junij 2022«, ki jo je napisal upravljavec sam,
- Priloga 1: Certifikat ISO 14001,
- Priloga 2: Politika kakovosti, zagotavljanja varnih živil in varovanja okolja,
- Priloga 3: Deklaracije krmnih mešanic,
- Priloga 4: Izredne razmere ND št. 170,
- Predlog programa obratovalnega monitoringa emisij snovi v zrak, Farma Sela, št. 594/2022, ki ga je novembra 2022 izdelal Talum inštitut d.o.o., Tovarniška cesta 10, 2325 Kidričevo.

II.

V postopku spremembe okoljevarstvenega dovoljenja je ministrstvo odločalo na podlagi dokumentacije, razvidne v točki I. te obrazložitve ter dokumentacije, posredovane v dopolnitvah vloge, kot sledi v nadaljevanju.

Upravljavec je vlogo dopolnil dne 4. 10. 2023 s pooblastilom in dne 20. 12. 2023, 26. 1. 2024 in 11. 7. 2024 z odgovori na poziv. Dne 12. 8. 2024 in 19. 8. 2024 je upravljavec pojasnil nejasnosti glede naslova (spremembe pošne številke) in tehnoloških enot.

Ministrstvo je skladno s petim odstavkom 120. člena ZVO-2 z dopisom št. 35432-216/2022-2550-2 z dne 17. 1. 2023 obvestilo pristojno inšpekcijo o vložitvi vloge.

V postopku je bilo na podlagi predložene dokumentacije ugotovljeno naslednje:

Agencija Republike Slovenije za okolje je upravljavcu izdala okoljevarstveno dovoljenje št. 35407-124/2006-5 z dne 7. 4. 2009, spremenjeno z odločbama št. 35406-35/2012-2 z dne 23. 1. 2013 in št. 35406-62/2020-2 z dne 16. 11. 2020, za obratovanje naprave, ki povzroča industrijske emisije, in sicer naprave za intenzivno rejo perutnine - Farma Sela z zmogljivostjo 126.500 mest.

Ministrstvo je izvedlo presojo skladnosti obravnavane naprave z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, ki so opisane v Izvedbenem sklepu komisije (EU) 2017/302 z dne 15. februarja 2017 o določitvi zaključkov o najboljših razpoložljivih tehnikah (BAT) v skladu z Direktivo 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta za intenzivno rejo perutnine ali prašičev (Uradni list EU, L 43/231, v nadaljevanju: Zaključek o BAT), in sicer:

- Splošnimi zaključki o BAT za intenzivno rejo perutnine ali prašičev (BAT 1 – BAT 29) in
- Zaključki o BAT za intenzivno rejo perutnine (BAT 31).

V nadaljevanju obrazložitve so podane ugotovitve ministrstva glede skladnosti obratovanja naprave iz točke 1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja glede uporabe najboljših razpoložljivih tehnik iz Zaključkov o BAT. Iz drugega odstavka 15. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije izhaja, da ministrstvo izvede preverjanje skladnosti naprave z zaključki o BAT v skladu z navodili iz Priloge 7 te uredbe.

Ministrstvo ugotavlja, da za obratovanje naprave iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja niso relevantne najboljše razpoložljive tehnike opisane v BAT 9, BAT 12, BAT 14, BAT 15, BAT 16, BAT 17, BAT 18, BAT 19, BAT 20, BAT 21, BAT 22, BAT 24, BAT 25, BAT 26, BAT 27 in BAT 28, v Splošnih zaključkih o BAT za intenzivno rejo perutnine ali prašičev, saj se pri obratovanju naprave iz točke 1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja ne skladišči gnoja, ne nastaja gnojevka, ne predeluje se gnoja, objekti niso opremljeni s sistemom za čiščenje zraka in v bližini naprave iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja ni občutljivih sprejemnikov hrupa in vonjav.

A. Splošni zaključki o BAT za intenzivno rejo perutnine ali prašičev

BAT 1: Sistemi ravnanja z okoljem

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 1 za izboljšanje splošne okoljske učinkovitosti reje perutnine je uvedba in izvajanje sistema ravnanja z okoljem, kar vključuje vse naslednje elemente:

1. zavezanost vodstva, vključno z najvišjim vodstvom;
2. opredelitev okoljske politike, ki vključuje stalno izboljševanje okoljskih značilnosti obrata, ki jo zagotavlja vodstvo;
3. načrtovanje in pripravo potrebnih postopkov in ciljev v povezavi s finančnim načrtovanjem in naložbami;
4. izvajanje postopkov, pri katerih je posebna pozornost namenjena:
 - a) strukturi in odgovornosti;
 - b) usposabljanju, ozaveščanju in usposobljenosti;
 - c) komunikaciji;
 - d) vključevanju zaposlenih;
 - e) dokumentaciji;
 - f) učinkovitemu obvladovanju procesov;
 - g) programom vzdrževanja;
 - h) pripravljenosti in ukrepanju v nujnih primerih;
 - i) ohranjanju skladnosti z okoljsko zakonodajo;
5. preverjanje učinkovitosti in izvajanje popravnih ukrepov, pri čemer je posebna pozornost namenjena:
 - a) monitoringu in merjenju;
 - b) popravnim in preventivnim ukrepom;
 - c) vodenju evidenc;
 - d) neodvisnim (kjer je izvedljivo) notranjim ali zunanjim presojam, da se ugotovi, ali je sistem ravnanja z okoljem skladen z načrtovano ureditvijo ter ali se ustrezno izvaja in vzdržuje;
6. pregled sistema ravnanja z okoljem ter njegove stalne ustreznosti, primernosti in učinkovitosti, ki ga izvaja najvišje vodstvo;
7. spremljanje razvoja čistejših tehnologij;
8. upoštevanje okoljskih vplivov morebitne razgradnje naprave v fazi načrtovanja nove naprave in v njeni celotni obratovalni dobi;
9. redno uporabo sektorskih primerjalnih analiz (npr. sektorski referenčni dokument EMAS).
Za sektor intenzivne reje perutnine ali prašičev je BAT tudi, da se v sistem ravnanja z okoljem vključi:
 10. izvajanje načrta za obvladovanje hrupa;
 11. izvajanje načrta za obvladovanje vonjav.

Upravljavec izvaja sistem ravnanja z okoljem, in sicer ima vpeljan sistem ravnanja z okoljem skladno s standardom ISO 14001:2015. Farma je del PC Živa proizvodnja, ki je ena izmed organizacijskih enot v Perutnini Ptuj, d.o.o.

Upravljavec si prizadeva za nenehno zmanjševanje vplivov na okolje, za racionalno rabo virov in energentov, kar je razvidno iz Politike kakovosti, zagotavljanja varnih živil in varovanja okolja.

Del sistema ravnanja z okoljem je tudi postavljanje okoljskih ciljev, ki so finančno ovrednoteni in planiranje ustreznih naložb. Vsi postopki, ki se izvajajo na farmi so načrtovani. V dokumentaciji EMS sistema so jasno določeni postopki in navodila za delo ter odgovornosti za izvedbo. Vsako leto je pripravljen plan izobraževanj in usposabljanj, ki se jih udeležujejo tudi vodje farm. Komunikacija je opredeljena v okviru EMS, operativno pa poteka med PC Živa proizvodnja in vodjem farme, ki potem organizira delo na sami farmi. Ob tem upošteva postopke in navodila, ki jih je določila in jih je posredovala Perutnina Ptuj d.o.o. Vodja farme vključuje zaposlene in jim določi naloge, da je delo opravljeno v skladu s cilji, ki jih zastavi vodstvo PC Živa proizvodnja v skladu s cilji Perutnine Ptuj, d.o.o. V PC Živa proizvodnja in na farmi vodijo različno dokumentacijo, tudi evidence, ki obsegajo porabo krme, vrsto krme, pogin, težo in število živali, temperaturo prostorov, kontrolo in porabo vode, plina, porabo električne energije, obiske na farmi. Celoten proizvodni postopek je v skladu s stanjem tehnike ter računalniško voden in nadzorovan. Na farmi se izvajata preventivno in kurativno vzdrževanje. Kurativno vzdrževanje pomeni odpravljanje okvar, preventivno vzdrževanje pa se opravlja po izhlevljanju živali, ko se očisti in pregleda vso opremo ter izvede potrebna popravila in nastavitve, da se zagotovi brezhibno delovanje opreme v času turnusa. Na farmi imajo gasilnike ter hidrantno omrežje za primer požara. Zaposleni so redno osveščani o požarni varnosti. Za primer izpada električne energije je na lokaciji diesel elektro agregat. Pri izvajanju vseh dejavnosti upravljavec zagotavlja upoštevanje vse okoljevarstvene zakonodaje.

Pri obratovanju naprave iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se izvajajo monitoringi. Procesne sestavine, ki imajo vpliv na okolje, se spremljajo tako, da se vodijo evidence v povezavi z rejo (število jajc, pogin, teža nesnic in petelinov), količini odpadne pralne vode, količini odpadkov, količini gnoja z nastiljem, o porabi krmil, o porabi vode, porabi stelje, razkužil, o mesečni porabi elektrike in plina za ogrevanje hlevov. Izvajal se bo monitoring suhe snovi v gnoju zaradi preverjanja učinkovitosti prezračevanja notranjosti hlevov in posledično zaskorjanje površine gnojnega kupa, kar ugodno vpliva na zmanjševanje emisije amonijaka.

Obremenitev občutljivih sprejemnikov s hrupom in vonjavami ni pričakovana. Farma je predmet neodvisnih notranjih in zunanjih presoj, s katerimi se ugotavlja skladnost delovanja.

Priprava in izvajanje Načrta za obvladovanje vonjav je ustrezen ukrep le za tiste primere, ko se pričakuje in/ali je dokazana obremenitev občutljivih sprejemnikov z vonjavami. Obstoječa farma Sela je oddaljena od gosto naseljenih področij. Najbližje razpršene gradnje se nahajajo od 300 do 500 m in v zavetrju širokega pasu gozda, tako se obremenitev občutljivih sprejemnikov z vonjavami ne pričakuje.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike BAT 1 Zaključkov o BAT, in sicer elemente od točke 1 do točke 9. Kot izhaja iz točke I./7 izreka te odločbe je ministrstvo v točki 7.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo glede vzpostavitev in vodenja sistema ravnanja z okoljem. Upravljavcu ni treba izvajati načrta za obvladovanje hrupa iz točke 10 BAT 1 Zaključka o BAT, saj v bližini naprave iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja ni občutljivih sprejemnikov hrupa. Stavbe z varovanimi prostori, kjer se ocenjujejo kazalci hrupa, ki ga povzroča obratovanje naprave, so uvrščene v območje III. stopnje varstva pred hrupom, kjer naprava iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja okolja ne obremenjuje prekomerno s hrupom v dnevnem, večernem in nočnem obdobju dneva. Upravljavcu prav tako ni treba izvajati načrta za obvladovanje vonjav iz točke 11 BAT 1 Zaključka o BAT, saj v bližini naprave iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja ni občutljivih sprejemnikov vonjav. V hlevih se vzdržuje čim bolj suh nastilj z uporabo napajalnega sistema, ki ne toči, uporablja se krma, prilagojena potrebam živali po hranilih in čiščenje hlevov se izvaja na

način, kjer ne prihaja do nepotrebnega prekladanja in premešavanja gnoja. Ker se ne pričakuje obremenitev občutljivih sprejemnikov z vonjavami, ministrstvo ugotavlja, da načrta za obvladovanje vonjav ni potrebno izdelati.

BAT 2: Dobro gospodarjenje

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 2 za preprečevanje ali zmanjšanje okoljskega vpliva in izboljšanje splošnih značilnosti je uporaba vseh spodaj navedenih tehnik:

- a) Ustrezna lokacija naprave/kmetije in razporeditev dejavnosti v prostoru, da se:
- zmanjša prevoz živali in materiala (vključno z gnojem),
 - zagotovi ustrezna oddaljenost od občutljivih sprejemnikov, ki jih je treba zaščititi,
 - upoštevajo prevladujoče podnebne razmere (npr. veter in padavine),
 - upošteva morebitna prihodnja možnost razvoja kmetije,
 - prepreči onesnaženje voda.
- b) Izobraževanje in usposabljanje osebja, zlasti v zvezi z:
- ustreznimi predpisi, živinorejo, zdravjem in dobrobitjo živali, ravnanjem z gnojem, varnostjo pri delu,
 - prevozom in raztresanjem gnoja,
 - načrtovanjem dejavnosti,
 - načrtovanjem delovanja in ravnanjem v izrednih razmerah,
 - popravilom in vzdrževanjem opreme.
- c) Priprava načrta za izredne razmere za obravnavanje nepričakovanih emisij in dogodkov, kot je onesnaženje vodnih teles. To lahko vključuje:
- načrt kmetije, na katerem so razvidni sistemi odvodnjavanja in vodni viri/viri odpadnih voda,
 - načrte ukrepanja za odziv na nekatere morebitne dogodke (npr. požar, puščanje ali sesedanje zbiralnika za gnojevko, nenadzorovano odtekanje s kupov gnoja, razlitje olja),
 - razpoložljivo opremo za ravnanje v primeru onesnaženja (npr. oprema za zamašitev odtokov v zemlji, zajezev jarkov, plavajoče pregrade za primere razlitja olja).
- d) Redni pregledi, popravila in vzdrževanje konstrukcij in opreme, kot so:
- zbiralniki za gnojevko glede morebitnih znakov poškodb, razpadanja in puščanja,
 - črpalke, mešala, ločevalniki, odvodne naprave za gnojevko,
 - sistemi za dovajanje vode in krme,
 - prezračevalni sistem in temperaturna tipala,
 - silosi in transportna oprema (npr. ventili, cevi),
 - sistemi za čiščenje zraka (npr. v okviru rednih pregledov).
- To lahko vključuje higieno na kmetiji in zatiranje škodljivcev.
- e) Skladiščenje mrtvih živali tako, da se preprečijo ali zmanjšajo emisije.

Upravljavec uporablja pri reji tehnike ustrezne lokacije naprave, izobraževanja in usposabljanja osebja, načrte ukrepanja za odziv na morebitne dogodke, kot je požar, rednega pregleda, popravil in vzdrževanja konstrukcij in opreme ter skladiščenja mrtvih živali, da se preprečijo ali zmanjšajo emisije.

Naprava iz točke 1 izreka tega dovoljenja se nahaja v občini Kidričevo in je locirana na obstoječi Farmi Sela izven naselja. Leži med gozdom, njivami in v bližini farme Trnovec. Najbližji sosed je od ograje farme oddaljen okoli 250 m zračne linije, preko gozda. V okolici je veliko travnikov in njiv ter gozd.

Reja plemenskih živali se izvaja v 24 hlevih s proizvodno zmogljivostjo 126.500 mest. Letno se izvede 1 cikel reje. Upravljavec izvaja ukrepe za zmanjšanje prevoza živali tako, da je prevoz živali omejen samo na čas zamenjave ciklusov. Prevoz materiala (živali, krme, razkužil...) se vrši s Ptuja in okolice. Gnoj z nastiljem in odpadne pralne vode se kot odpadke prevaža v bioplinarno Draženci, ki je od farme oddaljena 2 km.

Ukrepi, ki se nanašajo na upoštevanje prevladujočih podnebnih razmer (npr. veter in padavine),

so bili izvedeni ob načrtovanju naprave iz točke 1 izreka tega dovoljenja s tem, da se je izbralo lokacijo, ki je glede prevladujočih podnebnih razmer primerna za izvajanje kmetijske dejavnosti. Naprava iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se nahaja na vodovarstvenem območju virov pitne vode VVO II in VVO III (občinski nivo). Razkužil na farmi ne skladiščijo, na lokacijo farme jih pripeljejo pred razkuževanjem. Očiščene in oprane hleve in opremo pred ponovno vhljevitvijo živali razkužijo z raztopino razkužila. Voda se uporablja samo za oskrbo živali z vodo za pitje ter za visokotlačno čiščenje hlevov. Hleve po zaključku proizvodnega ciklusa pred pranjem temeljito suho-mehansko očistijo. Odpadna pralna voda, ki nastaja pri visokotlačnem pranju hlevov, se zbira v za vodo nepropustnih zbirnih jamah ob hlevih ter se nato transportira v nadaljnjo obdelavo na bioplinarno v Dražencih. Gnoj se na lokaciji naprave ne skladišči ali začasno odlaga. Manipulativne in povozne površine so asfaltirane.

Izobraževanje in usposabljanje se izvajata na področju ustreznih predpisov, živinoreje, zdravja in dobrobiti živali, ravnanja z gnojem, varnosti pri delu, varstva okolja, požarne varnosti. Velik del izobraževanja vodi upravljavec sam.

Upravljavec ima izdelan načrt za izredne razmere za obravnavanje nepričakovanih emisij in dogodkov, in sicer kot nenormalne razmere ocenjuje možnost izpada električne energije in možnost požara; vpeljan ima postopek za ukrepanje v sili, za obvladovanje nenačrtovanih nezgod. V vseh objektih so gasilni aparati na prah, ki so redno vzdrževani in servisirani; na lokaciji je hidrantno omrežje; izvaja se požarni red. Na lokaciji naprave je na voljo absorpcijski pesek za ravnanje v primeru onesnaženja (npr. razlitje razkužil). Po čiščenju hlevov in pred vselitvijo novih živali se izvede razkuževanje hlevske opreme in površin hleva. Razkužil se na farmi ne skladišči. Razkuževanje poteka z nanašanjem fine meglice razkužila na stene in opremo hleva, ob tem ne nastajajo ostanki raztopine, ki bi lahko odtekala. Celotno območje naprave se nahaja na utrjenih površinah. V normalnih razmerah in z upoštevanjem uveljavljenih varnostnih ukrepov zaradi razkuževanja hlevov ni vnosa nevarnih snovi v tla in podzemne vode. V primeru razlitja se razlito nevarno snov posuje z absorbentom.

Redno se izvaja preglede, popravila in vzdrževanje vse opreme. Opravlja se kontrola tesnosti zbiralnikov odpadnih voda na vsakih 5 let. Vzpostavljen je centralno nadzorni sistem za sisteme dovajanja hrane in vode, ki sproti javlja napake in okvare. Redni pregled delovanja opreme se izvaja vsakodnevno. Izvaja se redna deratizacija.

Upravljavec poginule živali redno večkrat dnevno odstranjuje, ki jih odlaga v za to namenjene hladilne skrinje z delovno prostornino 250 l. Za redni odvoz poginulih živali skrbi javna veterinarsko-higienska služba. Skrinje za poginule živali se očisti in razkuži po vsakem vzrejnem ciklusu.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, ki so določene v točkah a), b), c), d) in e) BAT 2 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke I./7 izreka te odločbe je ministrstvo v točki 7.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo glede preprečevanja ali zmanjšanja okoljskega vpliva in izboljšanja splošnih značilnosti iz BAT 2.

BAT 3 in BAT 4: Nadzorovana prehrana

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 3 za zmanjšanje skupnega izločenega dušika in posledično emisij amonijaka ob hkratnem upoštevanju prehranskih potreb živali je uporaba predpisane sestave prehrane in prehranske strategije, ki vključuje eno od spodaj navedenih tehnik ali njihovo kombinacijo:

- a) Zmanjšanje vsebnosti surovih beljakovin z uporabo prehrane z uravnoteženo vsebnostjo dušika na podlagi energijskih potreb in prebavljivih aminokislin.
- b) Večfazno krmljenje s predpisano sestavo prehrane, ki je prilagojena posebnim zahtevam proizvodnega obdobja.
- c) Dodajanje nadzorovanih količin esencialnih aminokislin v prehrano z majhno vsebnostjo surovih beljakovin.
- d) Uporaba odobrenih krmnih dodatkov, s katerimi se zmanjšuje skupni izločeni dušik.

Upravljavec pri reji živali uporablja tehniko zmanjšanja izločenega dušika in posledično emisij amonijaka ob hkratnem upoštevanju prehranskih potreb živali s prehransko strategijo tako, da zmanjšanje vsebnosti surovih beljakovin doseže z uporabo prehrane z uravnoteženo vsebnostjo dušika na podlagi energijskih potreb in prebavljivih aminokislin, ima večfazno krmljenje s predpisano sestavo prehrane, ki je prilagojena posebnim zahtevam proizvodnega obdobja, izvaja tehniko dodajanja nadzorovanih količin esencialnih aminokislin v prehrano z majhno vsebnostjo surovih beljakovin ter uporabo odobrenih krmnih dodatkov.

V času reje se uporabljajo tri različne krmne mešanice, in sicer PRE NS- VAL (106 oz. 126 do 154 dan starosti), NS-VAL (155 do 280 dan starosti), NS-VAL2 (od 280 dneva do konca nesnosti). Skupna poraba krme za vse hleve za 1 cikel oz. leto je 5.846,560 t.

Večfazno krmljenje je prilagojeno posamezni fazi oziroma starosti živali, pri čemer faze krmljenja priporoči dobavitelj starševske jate. Krma je peletirana v obliki drobljenca ali peletov. Vsa priprava krme poteka v PC Krmila Perutnine Ptuj. K rejcu se pripelje s kamionom v rinfuznem stanju in se na farmi skladišči v silosih, ki se nahajajo ob posameznih hlevih.

Krma je sestavljena tako, da je zagotovljen ustrezen nivo in razmerje esencialnih aminokislin, s čimer se dosegajo optimalni prirasti, medtem ko je po drugi strani potrebno omejevati presežke surovih beljakovin. Priprava receptur za takšno krmo temelji na zmanjšanju beljakovinskih surovin krme (soja) in na balansiranju obroka z dodajanjem sintetičnih aminokislin (lizin, metionin, treonin in triptofan). Ugodni učinki na okolje pri perutnini: - izločanje N se zmanjša za 10 % pri plemenskih živalih, če je v obroku 1 % manj beljakovin v krmi, - če obroki vsebujejo manj beljakovin, prihaja tudi do zmanjšane onesnaževanja okolja z amonijakom iz perutninskih hlevov. Če je v obroku za 2 % manj beljakovin, se zmanjša onesnaževanje z amonijakom za 24 %,

Drugi krmni dodatki, ki se jih dodaja v majhnih količinah so: pospeševalci prebavljivosti in - stabilizatorji mikroflore.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljših razpoložljivih tehnik, ki so določene v točkah a), b), c) in d) BAT 3 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke I./7 izreka te odločbe je ministrstvo v točki 7.3 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za zmanjšanje skupnega izločenega dušika in posledično emisij amonijaka ob hkratnem upoštevanju prehranskih potreb živali iz BAT 3 Zaključkov o BAT. Skupni izločeni dušik, povezan z BAT, se ne uporablja za plemenske živali.

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 4 za zmanjšanje skupnega izločenega fosforja ob hkratnem upoštevanju prehranskih potreb živali je uporaba predpisane sestave prehrane in prehranske strategije, ki vključuje eno od spodaj navedenih tehnik ali njihovo kombinacijo:

- a) Večfazno krmljenje s predpisano sestavo prehrane, ki je prilagojena posebnim zahtevam proizvodnega obdobja.
- b) Uporaba odobrenih krmnih dodatkov, s katerimi se zmanjšuje skupni izločeni fosfor (npr. fitaza).
- c) Uporaba hitro prebavljivih anorganskih fosfatov za delno nadomestitev običajnih virov fosforja v krmi.

Upravljavec uporablja pri reji tehniko za zmanjšanje skupnega izločenega fosforja ob hkratnem upoštevanju prehranskih potreb živali, in sicer vse tri najboljše razpoložljive tehnike za zmanjšanje skupnega izločenega fosforja. Večfazno krmljenje s predpisano sestavo prehrane, ki je prilagojena posebnim zahtevam proizvodnega obdobja je enako, kot je opisano v BAT 3.

Pri reji se uporablja večfazno krmljenje, in sicer 3-fazno krmljenje, s krmo, ki ima nizko skupno vsebnost fosforja. V prvih fazah krmljenja je krma bogatejša s surovimi beljakovinami in manj energetsko bogata, s starostjo živali pa se to razmerje spreminja v korist energije. Delež kalcija

in fosforja v krmi se s starostjo živali znižuje, saj starejše živali bolje izkoriščajo prehranski kalcij in fosfor.

Upravljavec uporablja krmne dodatke, in sicer visoko prebavljive anorganske krmne fosfate in fitaze za zmanjšanje skupnega izločenega fosforja.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljših razpoložljivih tehnik, ki so določene v točkah a), b) in c) BAT 4 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke I./7 izreka te odločbe je ministrstvo v točki 7.4 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za zmanjšanje skupnega izločenega fosforja ob hkratnem upoštevanju prehranskih potreb živali iz BAT 4 Zaključkov o BAT. Skupni izločeni fosfor, povezan z BAT, se ne uporablja za plemenske živali.

BAT 5: Učinkovita uporaba vode

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 5 za učinkovito uporabo vode je kombinacija spodaj navedenih tehnik:

- a) Evidentiranje porabe vode.
- b) Odkrivanje in odprava morebitnega puščanja vode.
- c) Uporaba visokotlačnih čistilnih aparatov za čiščenje bivalnih prostorov živali in opreme.
- d) Izbira in uporaba ustrezne opreme (npr. nastavkov za sesanje, skodelic za napajanje, korit za vodo) za posamezne kategorije živali ob stalnem zagotavljanju vode (pitje po želji).
- e) Redno preverjanje in (po potrebi) prilagajanje nastavitev opreme za pitno vodo.
- f) Ponovna uporaba neonesnažene deževnice kot vode za čiščenje.

Upravljavec za učinkovito rabo vode uporablja tehniko evidentiranja porabe vode, tehniko odkrivanja in odprave morebitnega puščanja vode, tehniko uporabe visokotlačnih čistilnih aparatov za čiščenje bivalnih prostorov živali in opreme, tehniko izbire in uporabe ustrezne opreme za posamezne kategorije živali ob stalnem zagotavljanju vode (pitje po želji) ter tehniko rednega preverjanja in (po potrebi) prilagajanje nastavitev opreme za pitno vodo.

Porabo vode upravljavec meri z merilno napravo, ki je nameščena na črpališču in omogoča spremljanje trenutno odvzete vode in tudi skupne količine odvzete vode. Zaposleni na farmi dnevno kontrolirajo, ali prihaja do puščanja vode in ukrepajo, če ga opazijo. Hleve in opremo na farmi perejo z visokotlačnimi čistilnimi aparati, pri čemer uporabljajo vročo vodo ($T = 80\text{ }^{\circ}\text{C}$) z dodatkom detergenta. V vseh hlevih se nahaja kapljični napajalni nipl sistem. Pri nipl napajalnem sistemu je potrebno paziti na pritisk vode v sistemu in sproti z rastjo živali dvigovati napajalni sistem. V primeru motene oskrbe z vodo se sproži alarm.

Neonesnažene deževnice kot vode za čiščenje upravljavec ne uporablja.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljših razpoložljivih tehnik, ki so določene v točkah a), b), c), d) in e) BAT 5 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke I./7 izreka te odločbe je ministrstvo v točki 7.5 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za učinkovito uporabo vode iz BAT 5.

BAT 6 in BAT 7: Emisije odpadnih voda

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 6 za zmanjšanje nastajanja odpadnih voda je kombinacija spodaj navedenih tehnik:

- a) Onesnažena dvoriščna območja naj bodo čim manjša.
- b) Čim manjša poraba vode.
- c) Ločevanje neonesnažene deževnice od tokov odpadnih voda, ki jih je treba očistiti.

Upravljavec za učinkovito zmanjšanje nastajanja odpadnih voda uporablja vse tri tehnike, opisane v točkah a), b) in c) iz BAT6 Zaključkov o BAT. Dvoriščna območja in transportne poti so asfaltirane in jih je možno enostavno vzdrževati in čistiti. Manipulacijske poti so čim krajše oziroma

takšne, da zagotavljajo optimalno organizacijo tehnološkega procesa. Količina odpadnih voda se zmanjša z uporabo tehnik, kot sta predčiščenje (npr. mehansko suho čiščenje) in visokotlačno čiščenje. Poraba vode je optimizirana, glede na celoten tehnološki postopek.

Padavinska odpadna voda se preko trapeznih kanalet in cestnih požiralnikov vodi v ponikalnice, ki so na vsaki strani hlevov. Odpadne vode od pranja hlevov se zbirajo v zbirnih jamah ob hlevih, velikosti 4 m x 6 m x 2 m, ki so iz vodotesnega betona MB30. Notranjost zbirnih jam je premazana z vodotesnimi premazi. Odpadna voda se po vsakem ciklusu odpelje na bioplinarno Draženci.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljših razpoložljivih tehnik, ki so določene v točkah a), b) in c) BAT 6 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke I./4 izreka te odločbe, je ministrstvo je v točkah 3.1.1.a, 3.1.1.b, 3.1.1c in 3.1.1d izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za zmanjšanje nastajanja odpadnih voda iz BAT 6.

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 7 za zmanjšanje emisij odpadnih voda v vodo je uporaba ene ali kombinacija spodaj navedenih tehnik:

- a) Odpadne pralne vode se odvajajo v namenski zbiralnik.
- b) Čiščenje odpadnih voda.
- c) Razprševanje odpadnih voda, npr. z uporabo namakalnih sistemov, kot so razpršilnik, prevozni namakalni stroj, cisterna in injektor s centralnim dovajanjem.

Upravljavec za učinkovito zmanjšanje nastajanja odpadnih voda uporablja tehniko, in sicer, da se odpadne pralne vode odvajajo v namenski zbiralnik.

Odpadne pralne vode nastajajo pri pranju hlevov, ki se zbirajo v 12 namenskih zbirnih jamah, ki se nahajajo ob hlevih. Vsak zbiralnik ima prostornino 48 m³, so podzemni in vodotesni. Ob pranju hlevov se pralna voda odvaja v posamezen namenski zbiralnik. Industrijske odpadne vode, ki nastajajo pri pranju hlevov, odvažajo na bioplinarno v Dražence. Zbirne jame pregledajo enkrat letno.

Odpadna komunalna voda se zbira v greznicah. Na lokaciji farme Sela so štiri, in sicer dve na sklopu hlevov na severu farme, ena ob upravni stavbi in ena ob sortirnici/garderobi. Greznice so starejše izvedbe. Enkrat letno se jih izprazni s strani pooblaščenega podjetja za upravljanje odpadnih komunalnih voda. Vodotesnost se pregleda vizualno 1x letno ob čiščenju greznice s strani izvajalca komunalnih storitev. V posameznem hlevu je en umivalnik. Letno se na njem porabi cca 500 L vode. Voda se izteka v zbiralnik odpadne/pralne vode. Letna količina komunalne odpadne vode znaša 500 m³.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, ki je določena v točki a) BAT 7 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke I./3 izreka te odločbe, je ministrstvo v točki 3.1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za zmanjšanje emisij odpadnih voda v vodo iz BAT 7.

BAT 8: Učinkovita raba energije

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 8 za učinkovito rabo energije na kmetiji je kombinacija spodaj navedenih tehnik:

- a) Visokoučinkoviti ogrevalni/hladilni in prezračevalni sistemi.
- b) Optimizacija ogrevalnih/hladilnih in prezračevalnih sistemov ter upravljanja, zlasti tam, kjer se uporabljajo sistemi za čiščenje zraka.
- c) Izolacija sten, podov in/ali stropov bivalnih prostorov živali.
- d) Uporaba energijsko učinkovite razsvetljave.
- e) Uporaba izmenjevalnikov toplote. Uporabi se lahko eden od naslednjih sistemov:
 - 1. zrak-zrak;
 - 2. zrak-voda;

3. zrak-zemlja.

- f) Uporaba toplotnih črpalk za rekuperacijo toplote.
- g) Rekuperacija toplote pri ogrevanih in hlajenih tleh z nastiljem (kombinirani sistem).
- h) Uporaba naravnega prezračevanja.

Upravljaivec za učinkovito rabo energije uporablja tehniko visokoučinkovitih ogrevalnih/hladilnih in prezračevalnih sistemov, optimizacijo ogrevalnih/hladilnih in prezračevalnih sistemov, izolacijo sten, podov in stropov bivalnih prostorov živali, tehniko uporabe energijsko učinkovite razsvetljave.

Upravljaivec pri reji uporablja računalniško voden prezračevalni sistem. Z avtomatskim vodenjem se zagotavljajo optimalni pogoji za rast. Ogrevanje prostora je v hlevih zagotovljeno preko plinskih grelcev.

V toplejših mesecih leta lahko pride do višjih zunanjih temperatur in visoke relativne vlage, kar lahko pripelje do vročinskega stresa in zvišanega pogina pri perutnini. Da bi preprečili prevelik pogin je pred vstopnimi loputami za vstop zraka instaliran sistem za vlaženje zraka, ki v objektu v primeru višjih temperatur povzroča efekt hlajenja. Gre za drobne šobe, ki pršijo vodno meglico, ki jo ventilacija potegne v hlev. Tam pride do izhlapevanja vode, kar posledično ohladi zrak v objektu.

Ogrevalni in prezračevalni sistem sta računalniško krmiljena, kar skupaj z ustrezno izolacijo omogoča optimizacijo delovanja. Sistemi za čiščenje zraka se ne uporabljajo.

Za izvajanje svetlobnega programa je nameščena regulacijska ura, s katero je mogoče osvetlitev natančno voditi. Na farmi se uporabljajo varčne žarnice, da je poraba energije manjša. Luči so vodotesne in imajo prozorna stekla.

Ministrstvo je presodilo, da upravljaivec izkazuje uporabo najboljših razpoložljivih tehnik, ki so določene v točkah a), b), c) in d) BAT 8 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke I./7 izreka te odločbe, je ministrstvo v točki 7.6 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za učinkovito rabo energije iz BAT 8.

BAT 9 in BAT 10: Emisije hrupa

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 9 za preprečevanje ali, kjer to ni mogoče, zmanjšanje emisij hrupa je vzpostavitev in izvajanje načrta za obvladovanje hrupa v okviru sistema ravnanja z okoljem (glej BAT 1), ki vključuje naslednje elemente:

- (i) postopek, ki vsebuje ustrezne ukrepe in roke;
- (ii) načrt za izvajanje monitoringa hrupa;
- (iii) postopek za odziv na dogodke, ki so povzročili povečan hrup;
- (iv) program za zmanjšanje hrupa, namenjen na primer opredelitvi virov hrupa, monitoringu emisij hrupa, opredelitvi prispevkov iz virov hrupa in izvajanju ukrepov za odpravo in/ali zmanjšanje hrupa;
- (v) pregled predhodnih dogodkov, ki so povzročili povečan hrup, in postopkov za njihovo sanacijo ter razširjanje znanja o njih.

V bližini naprave iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja ni dokazana obremenitev občutljivih sprejemnikov hrupa, kot so stavbe z varovanimi prostori zaradi daljšega zadrževanja ljudi (stanovanjske stavbe, bolnišnice in podobno). Upravljaivec naprave je glede na izdano okoljevarstveno dovoljenje oproščen izvajanja obratovalnega monitoringa hrupa, ker je bilo z meritvami ugotovljeno, da gre za nizke vrednosti emisij hrupa v okolju.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavcu ni treba izvajati tehnik, opisane v BAT 9 Zaključkov o BAT, saj se ne pričakuje in ni dokazana obremenitev občutljivih sprejemnikov s hrupom. Stavbe z varovanimi prostori, kjer se ocenjujejo kazalci hrupa, ki ga povzroča obratovanje naprave, so

uvrščene v območje III. stopnje varstva pred hrupom, in naprava iz točke 1 izreka tega dovoljenja ne obremenjuje okolja prekomerno s hrupom v dnevnem, večernem in nočnem obdobju dneva. Zaradi navedenega upravljavcu ni treba izvajati načrta za obvladovanje hrupa iz točke 10 BAT 1 Zaključkov o BAT.

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 10 za preprečevanje ali, kjer to ni mogoče, zmanjšanje emisij hrupa je uporaba ene od spodaj navedenih tehnik ali njihove kombinacije:

- a) Zagotovitev ustrezne razdalje med napravo/kmetijo in občutljivimi sprejemniki. V fazi načrtovanja naprave/kmetije so ustrezne razdalje med napravo/kmetijo in občutljivimi sprejemniki zagotovljene z uporabo najmanjših standardnih razdalj.
- b) Lokacija opreme. Hrup se lahko zmanjša s:
 - (i) povečanjem razdalje med virom hrupa in sprejemnikom (oprema naj se postavi čim dlje od občutljivih sprejemnikov, kolikor je to praktično izvedljivo);
 - (ii) čim krajšimi cevmi za dovod krme;
 - (iii) postavitvijo posod in silosov za krmo tako, da se čim bolj zmanjša premikanje vozil po kmetiji.
- c) Operativni ukrepi. Ti vključujejo ukrepe, kot so:
 - (i) zapiranje vrat in večjih odprtih stavbe, zlasti med hranjenjem, če je to mogoče;
 - (ii) opremo upravlja izkušeno osebje;
 - (iii) izogibanje hrupnim dejavnostim ponoči in med vikendi, če je to mogoče;
 - (iv) upoštevanje določb za nadzor nad hrupom med vzdrževalnimi dejavnostmi;
 - (v) uporaba transportnih trakov in polžnih transporterjev, polnih krme, če je to mogoče;
 - (vi) čim manjša zunanja območja za strganje, da je hrup strgalnikov čim manjši.
- d) Tiha oprema. To vključuje opremo, kot so:
 - (i) visokoučinkoviti ventilatorji, kadar naravno prezračevanje ni mogoče ali zadostno;
 - (ii) črpalke in kompresorji;
 - (iii) krmni sistem, s katerim se zmanjšuje stimulacija pred hranjenjem (npr. krmilniki z zbiralnim lijakom, pasivni krmilniki za hranjenje po želji, kompaktni krmilniki).
- e) Oprema za obvladovanje hrupa. To vključuje:
 - (i) opremo za zmanjševanje hrupa;
 - (ii) izolacijo vibracij;
 - (iii) zaprtje hrupne opreme (npr. mlinov, pnevmatskih transportnih sistemov);
 - (iv) zvočno izolacijo stavb.
- f) Zmanjševanje hrupa. Širjenje hrupa se lahko zmanjša z vstavitvijo ovir med oddajnike in sprejemnike.

Upravljavec uporablja najboljšo razpoložljivo tehniko za preprečevanje oziroma zmanjševanje emisij hrupa z zagotavljanjem ustrezne razdalje med napravo iz točke 1 izreka tega dovoljenja in občutljivimi sprejemniki, tehniko lokacije opreme, operativne ukrepe, tiho opremo in opremo za obvladovanje hrupa.

- a) Naprava iz točke 1 izreka tega dovoljenja je locirana izven naselja tako, da so občutljivi sprejemniki dovolj oddaljeni od hlevov, ki so vir hrupa. To potrjuje tudi dejstvo, da monitoring ni potreben.
- b) Na območju naprave so glavni vir hrupa ventilatorji za prezračevanje hlevov, hrup pa povzroča tudi sistem za transport krme iz silosov v hleve ter občasno transportna vozila za krmo, živali, nastilj in gnoj. Lokacija naprave je takšna, da z dejavnostjo povezana raven hrupa ne povzroča preseganja predpisanih mejnih vrednosti. Silosi za skladiščenje krme so umeščeni tik ob posameznemu hlevu tako, da so cevi za dovod krme čim krajše. Silosi za krmo so postavljeni premišljeno, tako da je čim manj vožnje po območju naprave.
- c) Hlevi so praviloma stalno zaprti, prezračevanje pa je avtomatizirano z ventilatorji. Z opremo upravljajo za to pooblaščen delavci, ki so ustrezno usposobljeni. V nočnem času in med vikendi ne potekajo aktivnosti polnjenja silosov, čiščenja hlevov ali druge

aktivnosti, ki se sicer pri reji izvajajo občasno. Izvaja se redno vzdrževanje in nadzor nad pravilnim obratovanjem ventilatorjev za prezračevanje hlevov, hkrati pa s tem tudi skrb za zmanjševanje hrupa. Upravljanje transportnega sistema za krmo je avtomatizirano tako, da so trakovi vedno polni krme tako, da je čas praznega hoda majhen. Strgalniki za odstranitev gnoja niso potrebni in se jih ne uporablja.

- d) Za prezračevanje hlevov se uporabljajo ventilatorji z visoko učinkovitostjo. Ventilatorji za prezračevanje hleva so frekvenčno regulirani in vedno delujejo na spodnji meji zahtev po prezračevanju. Črpalke in kompresorji se ne uporabljajo. Krmni sistem, s katerim se zmanjšuje stimulacija pred hranjenjem, je ustrezen le za farme prašičev, zato ta tehnika za upravljavca ni relevantna.
- e) Med gradnjo naprave in ob izbiri opreme je bila potrebna pozornost posvečena tudi omejevanju hrupa, saj farma ni vir prekomernih emisij hrupa.
- f) Ta tehnika se ne uporablja, ker monitoring hrupa izkazuje, da hrup ni prekomeren.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljših razpoložljivih tehnik, ki so določene v točkah a), b), c), d) in e) BAT 10 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke I./5 izreka te odločbe, je ministrstvo v točki 4.1.2a izreka tega dovoljenja določilo zahteve za preprečevanje ali, kjer to ni mogoče, zmanjšanje emisij hrupa iz BAT 10.

BAT 11: Emisije prahu

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 11 za zmanjšanje emisij prahu iz posameznih bivalnih objektov za živali je uporaba ene od spodaj navedenih tehnik ali njihove kombinacije:

- a) Zmanjšanje nastanka prahu v stavbah za živali. V ta namen se lahko uporabi kombinacija naslednjih tehnik:
 - 1. uporaba bolj grobega materiala za nastilj (npr. dolgih slamnatih bilk ali lesnih oblancev namesto narezane slame);
 - 2. nanos svežega nastilja z uporabo tehnike za manj prašno nastiljanje (npr. ročno);
 - 3. uporaba sistema za hranjenje po želji;
 - 4. uporaba vlažne ali peletirane krme ali dodajanje oljnih surovin ali veziv v sisteme za suho krmo;
 - 5. opremljanje skladišč za suho krmo, ki se polnijo pnevmatsko, z ločevalniki za prah;
 - 6. zasnova in delovanje prezračevalnega sistema z majhno hitrostjo zraka v objektih.
- b) Zmanjšanje koncentracije prahu v objektih z uporabo ene od naslednjih tehnik:
 - 1. razprševanje vodne meglice;
 - 2. razprševanje olja;
 - 3. ionizacija.
- c) Čiščenje izstopnega zraka s sistemi za čiščenje zraka, kot so:
 - 1. vodni filter;
 - 2. suhi filter;
 - 3. mokri pralnik z vodo;
 - 4. mokri pralnik s kislino;
 - 5. biološki pralnik plinov (ali biološki precejalni filter);
 - 6. dvostopenjski ali tristopenjski sistem za čiščenje zraka;
 - 7. biofilter.

Ministrstvo v povezavi z zgornjimi točkami na podlagi pregleda dokumentacije ugotavlja naslednje:

- a) Kot nastilj se uporabljajo lesni oblanci. Pred vsako vselitvijo se nastelje potrebna količina nastilja in nato v času reje poskrbi, da nastilj ostane suh. Sveži nastilj se nanaša ročno pred vsako od vselitev plemenskih živali v hleve, nato jih po potrebi dostiljajo. Na farmi se uporabljajo krmilniki, kjer je količina obroka določena, saj za matične jate ni primerno hranjenje po želji, zato se jih krmi enkrat dnevno. Za krmljenje se uporablja peletirano ali drobljeno krmo. Silosi za skladiščenje krme se polnijo s pomočjo komprimiranega zraka

in niso opremljeni z ločevalniki za prah. Zasnova in avtomatsko krmiljenje sistema za prezračevanje notranjosti hlevov zagotavlja delovanje prezračevalnega sistema z majhno hitrostjo zraka v vseh hlevih. Regulacija je računalniška in na osnovi temperature zraka v notranjosti hleva. Zračne lopute se odpirajo avtomatsko glede na delovanje moči ventilatorjev ter s tem uravnavajo potrebo po svežem zraku. V poletnih mesecih se uporabljajo dodatno tunnelski ventilatorji z večjo močjo pretoka zraka za hitrejšo znižanje hlevske temperature in pa sistem za hlajenje zraka z vlaženjem.

- b) Nameščeni so hladilni sistemi z vodno meglico kot prha, ki posredno zmanjšuje emisije prahu v zraku.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljših razpoložljivih tehnik, ki so določene v točkah a) in delno b) BAT 11 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke 1./2 izreka te odločbe, je ministrstvo v točki 2.1.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za zmanjšanje emisij prahu iz posameznih bivalnih objektov za živali iz BAT 11.

BAT 12 in BAT 13: Emisije vonjav

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 12 za preprečevanje ali, kjer to ni mogoče, zmanjšanje emisij vonjav s kmetije je vzpostavitev, izvajanje in redno pregledovanje načrta za obvladovanje vonjav v okviru sistema ravnanja z okoljem (glej BAT 1), ki vključuje naslednje elemente:

- (i) postopek, ki vsebuje ustrezne ukrepe in roke;
- (ii) načrt za izvajanje monitoringa vonjav;
- (iii) postopek za odziv na ugotovljene neprijetne vonjave;
- (iv) program za preprečevanje in odpravo vonjav, namenjen na primer opredelitvi vira ali virov, monitoringu emisij vonjav (glej BAT 26), opredelitvi prispevkov iz virov vonjav in izvajanju ukrepov za odpravo in/ali zmanjšanje vonjav;
- (v) pregled predhodnih dogodkov, povezanih z vonjavami, in postopkov za njihovo sanacijo ter razširjanje znanja o njih.

Upravljavec je v vlogi navedel, da ne pričakuje obremenitve občutljivih sprejemnikov z vonjavami, ker je naprava iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja locirana izven naselja, saj je najbližji sosed od farme oddaljen približno 250 m in je obdana z gozdnimi površinami. Poleg tega so hlevi na farmi letno zasedeni le okoli 74 %, ni pritožb krajanov in na lokaciji farme se ne skladišči gnoja. Emisije vonjav nadzorujejo s skrbnim nadzorom vlage in temperature v hlevu, s faznim krmiljenjem in takojšnjim odvozom gnoja z lokacije. Na hlevih je stropna in stenska (tunelska) ventilacija. Vsa stenska ventilacija na hlevih je nameščena na fasadah, obrnjenih v smeri stran od naselja in bližnjih stanovanjskih objektov.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavcu ni treba izvajati tehnik, opisane v BAT 12 Zaključka o BAT, saj v bližini naprave iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja ni občutljivih sprejemnikov z vonjavami. Zaradi navedenega upravljavcu ni treba izvajati načrta za obvladovanje vonjav iz točke 11 BAT 1 Zaključka o BAT.

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 13 za preprečevanje ali, kjer to ni mogoče, zmanjšanje emisij vonjav in/ali učinka vonjav s kmetije je uporaba kombinacije spodaj navedenih tehnik:

- a) Zagotovitev ustrezne razdalje med kmetijo/napravo in občutljivimi sprejemniki.
- b) Uporaba sistema nastanitve, pri katerem se izvaja eno od naslednjih načel ali njihova kombinacija:
 - živali in površine naj bodo suhe in čiste (npr. krma naj se ne raztresa, na območjih za ležanje na delno rešetkastih tleh naj ne bo iztrebkov);
 - zmanjšanje emisijske površine gnoja (npr. uporaba kovinskih ali plastičnih letvic, kanalov z zmanjšano izpostavljenostjo površino gnoja);

- pogosto odstranjevanje gnoja v zunanje (pokrito) gnojišče;
 - znižanje temperature gnoja (npr. s hlajenjem gnojevke) in notranjega okolja;
 - zmanjšanje toka in hitrosti zraka nad površino gnoja;
 - v sistemih z nastiljem naj bo nastilj suh in pod aerobnimi pogoji.
- c) Optimiranje pogojev izpusta izstopnega zraka iz bivalnih prostorov za živali z uporabo ene od naslednjih tehnik ali njihovo kombinacijo:
- povišanje odvoda (npr. odvod izstopnega zraka nad ravniyo strehe, dimniki, preusmeritev odvoda zraka skozi sleme namesto skozi nižje ležeče dele sten);
 - povečanje hitrosti prezračevanja skozi navpični odvod;
 - učinkovita postavitve zunanjih ovir za ustvarjanje turbulence v izhodnem toku zraka (npr. vegetacijskih ovir);
 - dodajanje preusmeritvenih pokrovov na izstopne odprtine, ki so na nižje ležečih delih sten, da se izstopni zrak preusmeri proti tlom;
 - razpršitev izstopnega zraka na strani bivalnega objekta, ki je obrnjena stran od občutljivih sprejemnikov;
 - usmeritev osi slemena v stavbi z naravnim prezračevanjem prečno na prevladujočo smer vetra.
- d) Uporaba sistemov za čiščenje zraka, kot so:
1. biološki pralnik plinov (ali biološki precejalni filter);
 2. biofilter;
 3. dvofazni ali trifazni sistem za čiščenje zraka.
- e) Uporaba ene od naslednjih tehnik za skladiščenje gnoja ali njihove kombinacije:
1. pokritje gnojevke ali hlevskega gnoja med skladiščenjem;
 2. postavitve gnojišča tako, da se upošteva glavna smer vetra, in/ali sprejetje ukrepov za zmanjšanje hitrosti vetra okoli gnojišča in nad njim (npr. drevesa, naravne ovire);
 3. čim manj mešanja gnojevke.
- f) Predelava gnoja z eno od naslednjih tehnik, da se čim bolj zmanjšajo emisije vonjav med (ali pred) raztresanjem:
1. aerobna presnova (prezračevanje) gnojevke;
 2. kompostiranje hlevskega gnoja;
 3. anaerobna presnova.
- g) Uporaba ene od naslednjih tehnik za raztresanje gnoja ali njune kombinacije:
1. razdelilnik za nanos gnojevke v pasovih, plitvo vbrizgavanje ali globoko vbrizgavanje gnojevke;
 2. čim prejšnje vmešanje gnojevke.

Ministrstvo v povezavi z zgornjimi točkami na podlagi pregleda dokumentacije ugotavlja naslednje:

- a) Gre za obstoječo napravo, zato tehnika ni relevantna.
- b) Upravljalavec izvaja tehniko reje živali na globokem nastilju z jamo za gnoj in s prisilnim prezračevanjem. Hlevi so opremljeni z napajalniki, ki ne močijo, s skledico, na katero se ujamejo kapljice in krmilniki, ki onemogočajo raztros krme. S tem je omogočen suh nastilj, ki je izrednega pomena, da so živali zdrave in nepoškodovane. Gnoj se tekom reje ne odstranjuje in se nabira v jami za gnoj (območje pod rešetkami). Tako je del hleva nastlan (40 %), ostali del pa predstavlja gnojno jamo, ki je dvignjena od tal v višini 0,5 do 0,8 m z avtomatskimi gnezdi za zbiranje jajc. Gnojna jama poteka po sredini hleva, kjer so plastične rešetke, na vrhu pa so gnezda. Za nastilj uporabljajo lesne oblace v višini približno 5 cm. Suh nastilj in živali vzdržujejo s kontrolirano atmosfero v hlevu, kjer se računalniško kontrolira parametra temperature in vlage. Prav tako s prisilnim prezračevanjem odvajajo vlogo in zagotavljajo aerobne pogoje v nastilju. Regulacija ventilacije je računalniška. V 21 hlevih je ventilacija tunelska in stranska, kjer sta vgrajena po 2 bočna ventilatorja z močjo 14.000 m³ zraka/h in 4 tunelski ventilatorji z močjo 38.000 m³/h na zadnji steni. V 2-h hlevih je ventilacija samo tunelska z vgrajenimi 6 ventilatorji z močjo 38.000 m³/h zraka. Navedena ventilacija omogoča dobre pogoje za plemenske

živali brez prepiha. Tako obratovanje ventilacije zagotavlja, da so talne površine suhe in da se iztrebki relativno hitro sušijo na vlažnost okrog 50 %. Zmanjševanje emisijske površine se prav tako doseže s prezračevanjem notranjosti hleva, katerega posledica je zaskorjanje površine gnojnega kupa, kar ugodno vpliva na zmanjševanje emisije amonijaka. Zaradi preverjanja učinkovitosti sistema načina prezračevanja notranjosti hlevov, se bo na farmi izvajal monitoring sušine gnoja, tako, da bo vzel reprezentativni vzorec gnoja iz jame za gnoj in gnoj z brskališč ter jih pošlje v analizo.

- c) Odvod odpadnega zraka poteka s pomočjo stenskih in tunelskih ventilatorjev. Farma je deloma locirana ob gozdu, kjer lahko pride do dviganja zraka in s tem razredčitve. Na izstopnih odprtinah odpadnega zraka iz hlevov so nameščene zaščitne mreže. Nobena ventilacija ni neposredno usmerjena v stanovanjska naselja. Farma je obdana z gozdom, kjer pride do dvigovanja zraka iz hlevov in s tem do razredčitve v smeri najbližjih razpršenih gradenj.

Ostale tehnike za upravljavca niso relevantne, ker ne uporablja sistema za čiščenje odpadnega zraka in gnoj se ne skladišči na farmi.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljših razpoložljivih tehnik, ki so določene v točkah deloma b) in deloma c) BAT 13 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke 1./2 izreka te odločbe, je ministrstvo v točki 2.1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za preprečevanje ali, kjer to ni mogoče, zmanjšanje emisij vonjav in/ali učinka vonjav s kmetije iz BAT 13.

BAT 14 in BAT 15: Emisije iz skladišča za hlevski gnoj

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 14 za zmanjšanje emisij amonijaka v zrak iz skladišča za hlevski gnoj je uporaba ene od spodaj navedenih tehnik ali njihove kombinacije:

- a) Zmanjšanje razmerja med emisijsko površino in prostornino kupa hlevskega gnoja.
- b) Pokritje kupov hlevskega gnoja.
- c) Skladiščenje posušenega hlevskega gnoja v hlevu.

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 15 za preprečevanje ali, kjer to ni mogoče, zmanjšanje emisij v tla in vodo iz skladišča za hlevski gnoj je uporaba kombinacije spodaj navedenih tehnik, in sicer v naslednjem prednostnem vrstnem redu:

- a) Skladiščenje posušenega hlevskega gnoja v hlevu.
- b) Uporaba betonskega silosa za skladiščenje hlevskega gnoja.
- c) Skladiščenje hlevskega gnoja na polnih neprepustnih tleh, opremljenih z drenažnim sistemom in zbiralnikom za odtekle tekočine.
- d) Izbira skladišča z zadostno zmogljivostjo za shranjevanje hlevskega gnoja v obdobjih, ko raztresanje ni mogoče.
- e) Shranjevanje hlevskega gnoja v kupih na polju, stran od površinskih in/ali podzemnih vodotokov, v katere bi lahko odtekala tekočina.

Upravljavec na farmi ne izvaja skladiščenja gnoja. Gnoj se na lokaciji same farme ne skladišči, temveč se ga takoj po zaključenem ciklusu po čiščenju hlevov, skupaj z odpadno pralno vodo sproti odvaža na bioplinarno Draženci.

Ministrstvo je presodilo, da za upravljavca tehnike iz BAT 14 in BAT 15 niso relevantne.

BAT 16, BAT 17 in BAT 18: Emisije iz skladišča za gnojevko

V napravi iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja gnojevka ne nastaja.

Ministrstvo je presodilo, da za upravljavca tehnike iz BAT 16, BAT 17 in BAT 18 niso relevantne.

BAT 19: Predelava gnoja na kmetiji

V napravi iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se ne izvaja predelava gnoja.

Ministrstvo je presodilo, da za upravljavca tehnike iz BAT 19 niso relevantne.

BAT 20, BAT 21, BAT 22: Rztresanje gnoja

Upravljaec gnoja ne rztresa. Gnoj, ki nastaja v napravi iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, se odpelje v bioplinarno Draženci.

Ministrstvo je presodilo, da za upravljavca tehnike iz BAT 20, BAT 21 in BAT 22 niso relevantne.

BAT 23: Emisije iz celotnega proizvodnega procesa

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 23 za zmanjšanje emisije amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa za rejo perutnine je ocena ali izračun zmanjšanja emisije amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa z uporabo najboljših razpoložljivih tehnik, ki se uporabljajo na farmi.

Iz dokumentacije izhaja, da upravljaec izvaja rejo plemenskih živali (plemenska jata) s sistemom talne reje na globokem nastilju z jamo za gnoj in s prisilnim prezračevanjem. V času obratovanja nastajajo razpršene emisije snovi v zrak, in sicer zaradi metabolizma živali in s tem povezanega nastanka gnoja. Ventilacija v hlevih se prilagaja glede na potrebe in letni čas. Nastiljanje hlevov poteka ročno z uporabo lesnih oblancev. Napajalni sistem ne toči vode in predpisana sestava prehrane in prehranska strategija zmanjšujeta izločanje hranil (N, P) z iztrebki. Gnoj se na lokaciji farme ne skladišči. Sistem dveh načinov prezračevanja notranjosti hlevov in sicer stranska ventilacija v pogojih nizkih in zmernih zunanjih temperaturah in tunnelska ventilacija z visoko hladilnim učinkom zagotavlja tudi učinkovito sušenje gnoja pri talni reji plemenskih živali, ki preprečuje biološko razgradnjo gnoja in s tem pripomore k zmanjšanju emisij amonijaka. Gnoj, ki nastaja se v večini zadržuje v jamah za gnoj, ki se nahajajo v hlevih, kjer se delno zaskorji. Ob menjavi proizvodnega ciklusa reje se gnoj iz hlevov odstrani in odda bioplinarni Draženci.

Ministrstvo ugotavlja, da se emisije amonijaka lahko zmanjšajo v različnih fazah proizvodnega procesa, tj. amonijak iz hlevov, amonijak iz skladišč za gnoj in amonijak iz gnojenja. Ker se na obravnavani farmi gnoja ne skladišči in rztresa, je relevantno le zmanjšanje emisij amonijaka iz hlevov. Ocena zmanjšanja amonijaka temelji na rezultatih izračuna BAT 25, kjer je emisija amonijaka ocenjena na 0,242 kg NH₃/prostor za žival/leto. Mejna vrednost emisij amonijaka je skladno z BAT 31, to je 0,25 NH₃/prostor za žival/leto ob navedbi upravljavca, da uporablja ukrepe za doseganje višje vsebnosti suhe snovi v gnoju s sistemom dveh načinov prezračevanja notranjosti hlevov, sistemom, ki ne toči, in monitoringom suhe snovi v gnoju. Ker se izvaja reja plemenskih živali, monitoring emisij amonijaka v zrak ni relevanten.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljaec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike za zmanjšanje emisije amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa za rejo perutnine iz BAT 23 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točk I./2 in I./7 izreka te odločbe je ministrstvo v točki 2.1.3 in 7.7 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za zmanjšanje emisije amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa za rejo perutnine iz BAT 23.

BAT 24, BAT 25, BAT 26, BAT 27, BAT 28 in BAT 29: Monitoring emisij in parametrov procesa

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 24 je monitoring skupnega dušika in skupnega fosforja, izločenih v gnoju, z uporabo ene od naslednjih tehnik, pri čemer je pogostost vsaj takšna, kot je navedena spodaj:

- a) Izračun z uporabo masne bilance dušika in fosforja na podlagi zaužite krme, vsebnosti surovih beljakovin v prehrani, skupnega fosforja in proizvodnosti živali. Vsako leto enkrat.
- b) Ocena za skupno vsebnost dušika in fosforja na podlagi analize gnoja. Vsako leto enkrat.

Upravljaec izvaja v napravi iz točke 1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja dejavnost intenzivne vzreje plemenskih živali. Pri vzreji plemenskih živali se za zmanjšanje izločenega dušika in

fosforja ne uporabljata skupni izločen dušik in fosfor, zato tehnike za monitoring izločanja dušika in fosforja niso ustrezne.

Ministrstvo je ugotovilo, da upravljavcu ni treba določati skupnega izločenega dušika in fosforja iz preglednic 1.1 in 1.2 v BAT 3 in BAT 4 Zaključkov o BAT, saj se skupni izločen dušik in fosfor ne uporabljata za plemenske živali, kar velja za vse vrste perutnine. S tem povezani monitoring, opisan v BAT 24 Zaključkov o BAT, se ne uporablja za plemenske živali.

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 25 je monitoring emisij amonijaka v zrak z uporabo ene od naslednjih teknik, pri čemer je pogostost vsaj takšna, kot je navedena spodaj:

- a) Ocena z uporabo masne bilance na podlagi izločanja in skupnega (ali skupnega amonijskega) dušika, prisotnega v vsaki fazi ravnanja z gnojem. Vsako leto enkrat.
- b) Izračun na podlagi merjenja koncentracije amonijaka in stopnje prezračevanja z uporabo metod iz standardov ISO, nacionalnih ali mednarodnih standardov ali drugih metod, s katerimi se zagotavljajo podatki enakovredne znanstvene kakovosti. Vsakokrat, ko se pojavijo bistvene spremembe vsaj enega od naslednjih parametrov: vrste živali, ki se redijo na kmetiji in sistema nastanitve.
- c) Ocena z uporabo emisijskih faktorjev. Vsako leto enkrat.

Upravljavec uporablja pri monitoringu emisij amonijaka v zrak tehniko ocene z uporabo emisijskih faktorjev. Emisijske faktorje se pridobi iz evropskih ali drugih mednarodno priznanih smernic, ker v Sloveniji ne razpolagamo s podatki, na podlagi katerih bi lahko določili emisijske faktorje za različne vrste perutnine in načine reje. Privzeti emisijski faktorji niso izraženi enotno in zelo je omejen nabor načinov rej, za katere so na voljo privzeti emisijski faktorji. Predlagani emisijski faktor za plemenske živali na globokem nastilju z jamo za gnoj je 0,349 kg/mesto plemenske živali v hlevu na leto. Izbran emisijski faktor je primeren in priporočen, saj je glede na način reje priporočenih danskih emisijskih faktorjev iz referenčnega BAT dokumenta se nanaša le na način reje iz hlevov, saj na farmi gnoja ne skladiščijo, ni urejenih gnojišč in ne vnašajo gnoja v tla, zaradi česar ne prihaja do izgub dušika iz gnojišč.

Ministrstvo je ugotovilo, da upravljavcu ni treba določati skupnega izločenega dušika in fosforja iz preglednic 1.1 in 1.2 v BAT 3 in BAT 4 Zaključkov o BAT, saj se skupni izločen dušik in fosfor ne uporabljata za plemenske živali. S tem povezani monitoring skupnega dušika in skupnega fosforja, izločenih v gnoju, opisanega v BAT 24 Zaključkov o BAT, se posledično ne uporablja za plemenske živali in prav tako povezani monitoring emisij amonijaka v zrak, ki je opisan v BAT 25 Zaključkov o BAT, ni relevanten za plemenske živali, saj se nanaša na izračun iz BAT 24.

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 26 je redni monitoring emisij vonjav v zrak.

Farma se nahaja izven naselja, kar je podrobneje obrazloženo že pri BAT 12. Prav tako se izvajajo nekateri ukrepi za zmanjševanje emisije vonjav, ki so opisani pri BAT 13, kot je navedeno: z ustrezno krmo, z uporabo napajalnega sistema, ki preprečuje polivanje, z zadostno količino suhega nastilja in s prisilnim prezračevanjem.

Ministrstvo je presodilo, da zaradi navedenega upravljavcu ni treba izvajati monitoringa, opisanega v BAT 26, ker se ne pričakuje obremenitev občutljivih sprejemnikov z vonjavami.

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 27 je monitoring emisij prahu iz posameznega bivalnega objekta za živali z uporabo ene od naslednjih teknik, pri čemer je pogostost vsaj takšna, kot je navedena spodaj:

- a) Izračun z merjenjem koncentracije prahu in stopnje prezračevanja z uporabo metod iz standardov EN ali drugih metod (v skladu s standardi ISO, nacionalnimi ali mednarodnimi

standardi), s katerimi se zagotavljajo podatki enakovredne znanstvene kakovosti. Enkrat na leto.

b) Ocena z uporabo emisijskih faktorjev. Enkrat na leto.

Upravljavec uporablja pri monitoringu emisij prahu iz posameznega bivalnega objekta za plemenske živali tehniko ocene z uporabo emisijskih faktorjev za prah, kjer je predlagan emisijski faktor za nesnice na globokem nastilju 0,084 kg/mesto za žival v hlevu na leto. Izbran emisijski faktor je primeren in priporočen za nesnice, ne pa za plemenske živali. Pri uporabi emisijskega faktorja se upošteva vrsto in število perutnine oziroma zasedenost hleva in tehnike, ki se uporabljajo za zmanjšanje emisije prahu iz posameznih bivalnih objektov za živali, ki so podrobneje opisane pri BAT 11. Ker za plemenske živali ni ustreznih emisijskih faktorjev, monitoring emisij prahu iz posameznega bivalnega objekta za živali ni relevanten.

Ministrstvo je ugotovilo, da upravljavcu ni treba določati monitoringa emisij prahu iz posameznega bivalnega objekta za živali, saj za plemenske živali ni ustreznih emisijskih faktorjev.

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 28 je monitoring emisij amonijaka, prahu in/ali vonjav iz posameznega bivalnega objekta za živali, opremljenega s sistemom za čiščenje zraka.

Upravljavec nima sistema za čiščenje zraka, zato navedeni BAT 28 ni relevanten oziroma upravljavcu ni treba izvajati monitoringa, opisanega v BAT 28 Zaključkov o BAT.

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 29 je monitoring naslednjih parametrov procesa vsaj enkrat na leto:

- a) Poraba vode: vgrajeni so števcji za porabo vode. Vodi se poraba vode preko računov in na hlevskem listu.
- b) Poraba električne energije: vgrajeni so števcji za porabo električne energije in vodi se poraba preko računov.
- c) Poraba goriva: vodi se poraba diesel goriva za električni agregat preko računov ter utekočinjenega naftnega plina za namen ogrevanja hlevov preko računov o nabavi.
- d) Število prejetih in oddanih živali, pri čemer se upoštevajo tudi pogini: vodi se hlevski list z evidenco o številu ob vhlevitvi in ob izhlevitvi ter o poginu za vsak hlev posebej (na cikel) in na leto.
- e) Poraba krme: vodi se evidenca – hlevski list za nabavo krme na osnovi podatkov iz dobavnic krme za posamezen turnus in na letnem nivoju.
- f) Proizvodnja gnoja: vodi se količina gnoja z evidenco oddaje gnoja pogodbeniku po turnusu in na letnem nivoju.

Upravljavec izvaja evidenco vseh parametrov procesa, in sicer vodi mesečno/letno porabo parametrov in porabo glede na turnus (poraba vode, električne energije, poraba goriva, število kadavrov, poraba krme, količina gnoja).

Ministrstvo je presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, določene v BAT 29 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke I./7 izreka te odločbe, je ministrstvo v točki 7.8 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za vodenje evidence porabe vode, porabe električne energije, porabe goriva, števila prejetih in oddanih živali, pri čemer se upoštevajo tudi skotitve in pogini, porabe krme in proizvodnje gnoja iz BAT 29.

B. Zaključki o BAT za intenzivno rejo perutnine

BAT 31: Emisije amonijaka iz bivalnih objektov za perutnino

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 31 za zmanjšanje emisij amonijaka v zrak iz posameznega bivalnega objekta za nesnice, plemenske brojlerje ali jarkice je uporaba ene od spodaj navedenih tehnik ali njihove kombinacije:

- a) Odstranjevanje gnoja s trakovi (v primeru sistemov baterijske reje z obogatenimi ali neobogatenimi kletkami) z vsaj:
 - eno odstranitvijo na teden s sušenjem z zrakom ali
 - dvema odstranitvama na teden brez sušenja z zrakom;
- b) V primeru nebaterijskih sistemov:
 0. Sistem prisilnega prezračevanja in nepogosto odstranjevanje gnoja (v primeru globokega nastilja z jamo za gnoj) le, če se uporablja v kombinaciji z dodatnim ukrepom za ublažitev, npr. z:
 - doseganjem velike vsebnosti suhe snovi v gnoju,
 - sistemom za čiščenje zraka.
 1. Trak za gnoj ali strgalnik (v primeru globokega nastilja z jamo za gnoj).
 2. Umetno sušenje gnoja z zrakom prek cevi (v primeru globokega nastilja z jamo za gnoj).
 3. Umetno sušenje gnoja z zrakom z uporabo perforiranih tal (v primeru globokega nastilja z jamo za gnoj).
 4. Trakovi za gnoj (v primeru volier).
 5. Umetno sušenje nastilja z uporabo notranjega zraka (v primeru polnih tal z globokim nastiljem).
- c) Uporaba sistemov za čiščenje zraka, kot so:
 1. mokri pralnik s kislino;
 2. dvostopenjski ali tristopenjski sistem za čiščenje zraka;
 3. biološki pralnik plinov (ali biološki precejalni filter).

Upravljavec uporablja tehniko za zmanjševanje emisij amonijaka v zrak iz posameznega bivalnega objekta za plemenske živali v primeru nebaterijskih sistemov tako, da poteka reja na globokem nastilju z jamo za gnoj s prisilnim prezračevanjem. Večjo vsebnost suhe snovi v gnoju dosegajo z napajalnim sistemom, ki ne toči, s prisilnim ventilacijskim sistemom in s faznim krmljenjem. Gnoj se tekom reje ne odstranjuje in se nabira v jami za gnoj. Upravljavec navaja, da tunnelska ventilacija, ki je v uporabi v hlevih, gnoj zaskorji, kar ugodno vpliva na zmanjšanje emisij vonjav. Kot je razvidno iz najboljše razpoložljive tehnike BAT 31 b.0, je treba v primeru sistema reje, kot ga ima Farma Sela, to je sistem prisilnega prezračevanja in nepogostega odstranjevanja gnoja, zagotavljati v kombinaciji z dodatnim ukrepom za blažitev, kot je doseganje višje vsebnosti suhe snovi v gnoju (najmanjša vsebnost suhe snovi v gnoju je od 50-60 %) ali s čiščenjem zraka. Tako je upravljavec kot dodaten ukrep predvidel monitoring suhe snovi v gnoju, ki ga je ministrstvo določilo kot dodaten ukrep v točki 2.1.4. izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, ki je določena v točki b)0. BAT 31. Ministrstvo je v točkah 2.1.3. in 2.1.4. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo tehniko za zmanjšanje emisije amonijaka v zrak iz posameznega bivalnega objekta za živali na podlagi BAT 31 Zaključkov o BAT. Ker so ravni emisij, povezane z BAT, za emisije amonijaka v zrak iz posameznega bivalnega objekta določene le za nesnice, ne pa za plemenske živali, Preglednica 3.1 BAT 31 Zaključkov o BAT za upravljavca ni relevantna.

III.

Ministrstvo je skladno s podatki iz vloge upravljavca na novo določilo oznake tehnoloških enot, kot izhaja iz točke I./1 izreka te odločbe. Ministrstvo je s točko I./1 izreka te odločbe poimenovalo napravo z oznako A1 ter opredelilo in poimenovalo tehnološke enote v točki 1 okoljevarstvenega

dovoljenja, in sicer tako, da je besedilo: »Naprava se sestoji iz 24 hlevov za proizvodnjo valilnih jajc.« nadomestilo z: »Napravo A1 in druge z njo neposredno tehnično povezane dejavnosti sestavljajo naslednje nepremične tehnološke enote:«, pri čemer je ministrstvo na podlagi vloge v okoljevarstveno dovoljenje dodalo še tehnološke enote: transformatorska postaja N25, steljničnik 1 N27, steljničnik 2 N28, diesel elektro agregat N29, cisterna za diesel N30, cisterna za petrolej N31, sortirnica jajc N32, greznica N33. Ministrstvo je nadalje na podlagi vloge posodobilo še ostale tehnološke enote, ki sestavljajo napravo. Ministrstvo je izvzelo tehnološko enoto N26 (transformatorska postaja), saj je po navedbi upravljavca na lokaciji naprave od vedno samo ena transformatorska postaja.

Ministrstvo je na podlagi vloge v povezavi z Zaključki o BAT, 18. člena ZVO-2 in na podlagi Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. (Uradni list RS, št. 31/07, 70/08, 61/09, 50/13, 44/22 – ZVO-2 in 48/22, v nadaljevanju: Uredba o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja) in Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 105/08 in 44/22 – ZVO-2, v nadaljevanju: Pravilnik o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje) v točki I./2. izreka te odločbe določilo zahteve v zvezi z emisijami snovi v zrak, kot je obrazloženo v nadaljevanju.

Ministrstvo je v točki 2.1.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za zmanjševanje nastanka emisije prahu iz posameznih bivalnih objektov za živali na podlagi točk a)1, a)2, a)4, deloma a)5, a)6 in b)1 BAT 11 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 2.1.2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za preprečevanje in zmanjševanje emisije vonjav na podlagi točk b) in c) BAT 13 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 2.1.3. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo tehniko reje za plemensko jato oziroma tehniko za zmanjševanje emisije amonijaka v zrak iz posameznih bivalnih objektov za rejo plemenske jate.

Ministrstvo je v točki 2.1.4. izreka okoljevarstvenega dovoljenja na podlagi vloge upravljavca in BAT 31 Zaključkov o BAT za intenzivno rejo perutnine določilo tehniko za dodaten ukrep spremljanja suhe snovi v gnoju. Iz BAT 31 Zaključkov o BAT za intenzivno rejo perutnine namreč izhaja, da je sistem prisilnega prezračevanja in nepogostega odstranjevanja gnoja (v primeru globokega nastilja z jamo za gnoj) ustrezna ta tehnika le, če se uporablja v kombinaciji z dodatnim ukrepom za ublažitev, kot je doseganje višje vsebnosti suhe snovi v gnoju ali s sistemom za čiščenje zraka. Ker hlevi niso opremljeni s sistemom za čiščenje zraka, je potrebno z ventilacijo dosegati zadostno vsebnost suhe snovi v gnoju, zato je ministrstvo določilo dodaten monitoring suhe snovi v gnoju tekom vzrejnega cikla.

Ministrstvo je v točkah 2.1.5. in 2.1.6. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve v zvezi z gorivom in obratovalnim časom za diesel elektro agregat (N29) na podlagi upravljavčeve izjave podane v vlogi, ki se nanaša na obratovalne ure (obratuje povprečno 15 ur na leto), ter na podlagi 7. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja in tretjega odstavka 25. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz srednjih kurilnih naprav, plinskih turbin in nepremičnih motorjev (Uradni list RS, št. 17/18, 59/18, 44/22 - ZVO-2 in 99/22).

V točki 2.2.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja je ministrstvo glede na opredelitev v vlogi določilo, da upravljavcu ni treba izvajati obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak iz diesel električnega agregata (N29) za pogon zasilnega napajanja na podlagi tretjega odstavka 25. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz srednjih kurilnih naprav, plinskih turbin in nepremičnih motorjev.

Ministrstvo je zaradi spremenjenega načina čiščenja in pranja hlevov spremenilo točko 3.1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, kot izhaja iz točke I./3 izreka te odločbe v povezavi z Zaključki o BAT 7 a).

Kot izhaja iz točke I./4 izreka te odločbe, je ministrstvo v točkah 3.1.1a, 3.1.1b, 3.1.1c in 3.1.1d izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za zmanjševanje nastajanja odpadnih voda na podlagi točk BAT 6 in BAT 7 Zaključkov o BAT, navedb upravljavca in Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 64/12, 64/14, 98/15, 44/22 – ZVO-2, 75/22 in 157/22).

Ministrstvo je v točki 3.1.1 a izreka tega dovoljenja določilo obveznost suhega čiščenja hleva in čiščenja z visokotlačnimi čistilci na podlagi navedb upravljavca v vlogi, v povezavi z Zaključki o BAT 6 b).

Ministrstvo je v točki 3.1.1 b izreka tega dovoljenja določilo obveznost ločenega zbiranja pralne vode od padavinske vode na podlagi navedb upravljavca v vlogi ter v skladu z Zaključki o BAT BAT 6 a) in BAT 6 c).

Ministrstvo je v točki 3.1.1 c izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo obveznost suhega čiščenja območja asfaltiranih ter transportnih poti na podlagi navedb upravljavca v vlogi, v povezavi z Zaključki o BAT 6 a) in BAT 6 c).

Ministrstvo je v točki 3.1.1 d izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo obveznost odvajanja padavinskih odpadnih vod preko lovilnika olj na podlagi 24. točke 4. člena in prve alineje 2. točke drugega odstavka 17. člena Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo, v povezavi z Zaključki o BAT 6 c).

Kot izhaja iz točke I./5 izreka te odločbe, je ministrstvo v točki 4.1.2a izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za preprečevanje ali, kjer to ni mogoče, zmanjšanje emisij hrupa na podlagi opredelitve upravljavca v vlogi in točk a), b), c), d) in e) BAT 10 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 6.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za ravnanje z gnojem in pralnimi vodami na podlagi navedb v vlogi in 6. člena Uredbe o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov. Ker iz vloge upravljavca izhaja, da gnoj in pralne vode oddaja v bioplinarno, je ministrstvo točko 6 izreka okoljevarstvenega dovoljenja spremenilo tako, da je namesto zahtev v točkah 6.1. in 6.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja v točki 6.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo ravnanje z gnojem in pralnimi vodami, kot izhaja iz točke I./6 izreka te odločbe.

Ministrstvo je na podlagi vloge, Zaključkov o BAT in Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 105/08 in 44/22 – ZVO-2) v točki I./7 izreka te odločbe določilo druge ukrepe v zvezi z obratovanjem naprave, kot je navedeno v nadaljevanju. Razlogi in ugotovitve ministrstva za določitev teh zahtev so podrobneje obrazloženi v točki II./A te obrazložitve.

Ministrstvo je v točki 7.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo glede vzpostavitve in vodenja sistema ravnanja z okoljem na podlagi elementov iz točke 1 do 9 BAT 1 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 7.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo glede preprečevanja in zmanjšanja okoljskega vpliva in izboljšanja splošnih značilnosti na podlagi točk a), b), c), d) in e) BAT 2 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 7.3 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za zmanjšanje skupnega izločenega dušika in posledično emisij amonijaka na podlagi točk a), b), c) in d) BAT 3 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 7.4 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za zmanjšanje skupnega izločenega fosforja na podlagi točk a), b) in c) BAT 4 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 7.5 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za učinkovito uporabo vode na podlagi točk a), b), c), d) in e) BAT 5 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 7.6 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za učinkovito rabo energije na podlagi točk a), b), c) in d) BAT 8 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 7.7 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za zmanjšanje emisij amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa reje na podlagi BAT 23 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 7.8 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za vodenje evidence porabe vode, porabe električne energije, porabe goriva, števila prejetih in oddanih živali, porabe krme in proizvodnje gnoja na podlagi BAT 29 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 7.9 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo glede poročanja zahtev iz točk 7.7, 7.8 in 2.1.4 izreka okoljevarstvenega dovoljenja na podlagi BAT 23, BAT 29 in BAT 31 Zaključkov o BAT za intenzivno rejo perutnine.

Kot izhaja iz točke I./8 izreka te odločbe, je ministrstvo črtalo točko 9.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, ker je zahteve za vodenje evidenc določilo v točki 7.8 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

Kot izhaja iz točke I./9 izreka te odločbe, je ministrstvo črtalo točko 9.3 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, ker predložitev poročila o rezultatih obratovalnega monitoringa ni več potrebna, saj gre za plemensko jato.

Kot izhaja iz točke I./10 izreka te odločbe, je ministrstvo v točki 10 izreka okoljevarstvenega dovoljenja zamenjalo obveznost obveščanja o spremembah, in sicer je besedno zvezo »Agencija RS za okolje« zamenjalo z besedno zvezo »ministrstvo«. S 1. septembrom 2021 se je namreč začela izvrševati Uredba o spremembi Uredbe o organih v sestavi ministrstev (Uradni list RS, št. 101/21), ki je spremenila stvarno pristojnost oziroma delovno področje Agencije Republike Slovenije za okolje tako, da je za izvajanje večine upravnih nalog pristojno ministrstvo in ne več agencija.

Preostalo besedilo izreka okoljevarstvenega dovoljenja ostane nespremenjeno, kot izhaja iz točke II izreka te odločbe.

V skladu s petim odstavkom 213. člena v povezavi z 118. členom Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06-UPB, 105/06-ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13 in 175/20-ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb) je bilo treba v izreku te odločbe odločiti tudi o stroških postopka. Glede na to, da v tem postopku stroški niso nastali, je bilo o njih odločeno, kot izhaja iz točke III. izreka te odločbe.

Pouk o pravnem sredstvu:

Zoper to odločbo ni pritožbe, dovoljen pa je upravni spor z vložitvijo tožbe na Upravno sodišče Republike Slovenije v roku 30 dni od vročitve odločbe. Tožbo se vloži neposredno pri pristojnem sodišču ali pošlje po pošti.

Ta upravni akt je bil izdan kot fizična kopija dokumenta v elektronski obliki. V skladu z drugim odstavkom 65.b člena Uredbe o upravnem poslovanju (Uradni list RS, št. 9/18, 14/20, 167/20, 172/21, 68/22, 89/22, 135/22, 77/23 in 24/24) vas seznajamo, da lahko zahtevate, da se vam pošlje izvirnik dokumenta na elektronski naslov ali potrdi skladnost kopije dokumenta z izvirnikom. Uveljavljanje te zahteve ne vpliva na vaš pravni položaj oziroma tek roka, ki je začel teči z vročitvijo kopije.

Pri nastajanju tega dokumenta sta sodelovali naslednji uradni osebi:

Janez Jeram, sekretar

Nives Stele, sekretarka

Postopek vodila:

Karin Malc

višja svetovalka I

mag. Katja Buda
sekretarka

Vročiti:

- PERUTNINA PTUJ d.o.o., Potrčeva cesta 10, 2250 Ptuj – osebno